

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **Mgr. A. K.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 25.1.2013 , o nároku na starobní důchod

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 25.1.2013 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci byla zamítnuta žádost o starobní důchod z důvodu nesplnění podmínky doby pojištění.

[2] Žalobce podal včasnou žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, ve které uvedl, že je občanem ČR s trvalým pobytem na území ČR od r. 1986, předtím byl zaměstnán a trvalý pobyt měl na území Ukrajiny a v jeho případě nebyla aplikována smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Ukrajinou. Nebyla mu započítána doba pojištění na území Ukrajiny. Doplněním žaloby ze dne 19.3.2013 uvedl, že 20.11.2012 obdržel rozhodnutí žalované ze dne 1.11.2012, kterým mu byla zamítnuta žádost, poněvadž nesplnil podmínku potřebné doby pojištění. Nebyla mu

uznána 1. doba péče o dítě v rozsahu asi jednoho roku, 2. doba zaměstnání v bývalém SSSR na území RF a Ukrajiny asi v rozsahu 11-ti let, 3. doba studia na vysoké škole v zahraničí, a to 5 let studia na Lomonosově Moskevské státní univerzitě. Tyto žalobní body dále blíže konkretizoval tak, že neuznání péče o dítě před 1.1.1996 považuje za diskriminační a protiprávní s odkazem na ust. § 104 odst. 1 zák.č. 155/1995 Sb., § 13 odst. 2 téhož zákona. Poukázal na rozsudek NSS ze dne 30.1.2008 ve věci 1Cad 45/2006. Neuznání doby zaměstnání v SSSR před 1.5.1990 rovněž považuje za protiprávní s odkazem, že i přes zrušení Dohody ČR ve vztahu s Ukrajinou ke dni 11.8.2000 a ve vztahu k Ruské federaci ke dni 31.12.2008 zůstává ČR zavázána vůči vlastním občanům s trvalým pobytem v ČR k uznání doby zaměstnání a náhradní doby pojištění v SSSR při výpočtu důchodu. S odkazem na § 13 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. měla být započítána doba zaměstnání v SSSR při výpočtu důchodu. Vzhledem k tomu, že smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ukrajinou platná od r. 2003 je traktována jako náhrada za zrušenou ve vztahu s Ukrajinou v r. 2000, by mu měla být minimálně započtena alespoň doba zaměstnání na území Ukrajiny. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 30.1.2008 ve věci č.j. 1Cad 45/2006. Za protiprávní považuje neuznání doby studia v SSSR s odkazem na ust. § 13 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

[3] Žalovaná k žalobě uvedla, že co se týče námítky žalobce, kterou se domáhá zhodnocení doby studia na vysoké škole v bývalém Sovětském svazu, že si dovoluje odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 30.1.2008 č.j. 6Ads 23/2007, který se rovněž zabýval obdobnou otázkou. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku jednoznačně rozlišuje a konečně i žalované coby stěžovatelce v souzené věci vytknul, že se „opomněla zaobírat charakterem studia“, tedy, zda-li se jednalo o studium, k němuž byl občan České republiky vyslán státním orgánem. Uvedené jen dokazuje, jak důležitou úlohu v sobě ukrývá rozlišení, zda se jedná o studium v cizině jako takové či o vyslání ke studiu v cizině státním orgánem, konkrétně Ministerstvem školství. Důvodem tohoto rozlišení je otázka účasti studujícího na nemocenském a následně i důchodovém pojištění. Tato účast je založena automaticky, je-li studium vykonáváno na území České republiky. V případě vyslání státním úřadem – Ministerstvem školství ke studiu v cizině, konkrétně do bývalého Sovětského svazu, byla garance účasti na nemocenském a důchodovém pojištění podle českých právních předpisů vyřešena Dohodou mezi vládami Československé republiky a bývalým Sovětským svazem ze dne 18.3.1958 o vzájemné výměně studentů. Tato Dohoda o vzájemné výměně studentů zaštitovala studujícími československým občanům důchodové zabezpečení podle vyhlášky Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 102/1957 Ú.I., o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení studentů a vědeckých aspirantů, což znamená, nadneseně řečeno, jako by tyto studenti i nadále studovali na území Československé republiky, byť se studium uskutečňovalo na území bývalého Sovětského svazu. Pro tento účel a pro zachování účasti na nemocenském a důchodovém pojištění byla také coby jedinou a zcela logickou podmínkou určena podmínka československého občanství, neboť Československá republika hradila pojistné, které vyslaným československým studentům vyplácela příjímací země, myšleno bývalý Sovětský svaz. Aplikaci Dohody o vzájemné výměně studentů však rozhodně nelze vztáhnout na předmětnou věc, neboť žalobce nebyl studentem, který by studoval na území Československé republiky, byl by státním úřadem vyslán ke studiu do

bývalého Sovětského svazu a současně mu bylo Československou republikou hrazeno stipendium. Žalobce se domáhá zhodnocení doby péče o dítě, přitom však důkazní břemeno spočívající v prokázání podání přihlášky k účasti na pojištění ve lhůtě dvou let od skončení péče o dítě neunesl. I tato námitka žalobce je irelevantní.

[4] Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky a své rozhodnutí ze dne 1.11.2012 potvrdila. V odůvodnění svého rozhodnutí mimo jiné uvedla, že v souladu s ust. § 32 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. činí důchodový věk účastníka řízení 62 let a 8 měsíců. Tohoto věku dosáhne účastník řízení v roce 2013. Potřebná doba pojištění s ohledem na ust. § 29 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb. činí 29 let. Vzhledem k tomu, že účastník řízení získal ke dni 20.12.2012, od něhož žádá o přiznání starobního důchodu, pouze 26 roků a 33 dnů pojištění, nesplňuje podmínku potřebné doby pojištění a starobní důchod mu pro nesplnění podmínek ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb. nelze přiznat. Doba péče o dítě před 1.1.1996 se hodnotila jako náhradní doba pojištění pouze ženám; pečoval-li při splnění stejných podmínek o dítě muž, nešlo o náhradní dobu pojištění započítávanou do doby zaměstnání – tato doba se muži pro jeho důchodové nároky nehodnotila vůbec. Až zákon č. 155/1995 Sb. umožnil od 1.1.1996 započítávat dobu péče o dítě též mužům (rozsah této péče byl přitom zvýšen ze tří let na čtyři roky, a to pro ženy i pro muže), avšak pouze za podmínek, že muž podal ve stanovené lhůtě přihlášku k účasti na důchodovém pojištění a dále návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o tom, že pečoval o dítě a po jakou dobu. Účastník řízení byl v minulosti výdělečně činný nebo z jiného důvodu pojištěn mimo území České republiky, a to na území dnešní Ukrajiny a Ruské federace, přičemž se jedná o nástupnické státy Svazu sovětských socialistických republik (dále též jen „SSSR“). Vztahy mezi bývalým Československem a SSSR v oblasti sociálního zabezpečení byly upraveny Dohodou mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení ze dne 2.12.1959 (dále jen „Dohoda“), která vstoupila v platnost dne 1.7.1960 a byla publikována pod č. 116/1960 Sb. Podle sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky publikovaného pod č. 87/2008 Sb. m. s. nejsou mezinárodní smlouvy sjednané mezi bývalým Československem a bývalým Svazem sovětských socialistických republik od 30.12.2008 považovány za platné ve vztazích mezi Českou republikou a Ruskou federací a podle sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky publikovaného pod č. 81/2000 Sb. m. s. nejsou mezinárodní smlouvy sjednané mezi bývalým Československem a bývalým Svazem sovětských socialistických republik od 28.2.2000 považovány za platné ve vztazích mezi Českou republikou a Ukrajinou. Protože účastník řízení podal žádost o přiznání starobního důchodu dne 15.8.2012, tj. po dni ukončení platnosti Dohody mezi Českou republikou a Ruskou federací a po dni ukončení platnosti Dohody mezi Českou republikou a Ukrajinou, byla jeho žádost o starobní důchod posouzena pouze podle vnitrostátních předpisů, tj. byly zhodnoceny pouze doby pojištění získané na území České republiky. Pravidlo pro hodnocení doby studia získaného před 1.1.1996 obsahuje ust. § 13 zákona č. 155/1995 Sb. Podle ust. § 13 odst. 2 citovaného zákona se za náhradní dobu pojištění považuje též doba studia získaná před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let. Účastníkovi řízení nelze podle české právní úpravy hodnotit jako českou náhradní dobu pojištění dobu jeho vysokoškolského studia získanou ve státě jejího původu, tj. na území bývalého SSSR v období od 1.9.1971 do 30.9.1976, protože

nebyl ke studiu v cizině vyslán.

[5] Dne 2.9.2013 žalovaná vydala nové rozhodnutí s odvoláním na ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a § 62 zákona č. 150/2002 Sb. Rozhodla tak, že rozhodnutí ze dne 1.11.2012 změnila tak, že výrokem I. přiznala podle ustanovení § 31 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném k 20.12.2012, a s přihlédnutím ke Smlouvě mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení od 20.12.2012 starobní důchod ve výši 8.107,- Kč měsíčně a výrokem II. rozhodla, že podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 324/2012 Sb. náleží od ledna 2013 starobní důchod ve výši 8.220,- Kč měsíčně. Důvodem nového rozhodnutí bylo zhodnocení doby pojištění získané na území Ukrajiny na základě potvrzení zaslaného ukrajinským nositelem pojištění.

[6] Dne 21.1.2014 žalobce reagoval na rozhodnutí ze dne 2.9.2013 a podal u zdejšího soudu podání, ve kterém uvedl, že žádá pokračování v řízení ve věci 19Ad 7/2013 z důvodu neuznání doby pojištění cca 1 roku péče o dítě, neuznání zaměstnání v rozsahu cca 3 roky v bývalém SSSR na území RF a neuznání studia na vysoké škole v zahraničí.

[7] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je z části důvodná.

[8] Z obsahu dávkového spisu bylo zjištěno, že žalobce podal žádost o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku dne 15.8.2012 s přiznáním důchodu od 20.12.2012. V žádosti uvedl, že v období od 1.9.1971 do 30.9.1976 studoval na Moskevské státní univerzitě Lomonosova v Moskvě, v období od 22.5.1969 do 5.6.1971 vykonával vojenskou službu v sovětské armádě, v období od 11.9.1968 do 26.8.1986 byl pojištěn na území bývalé SSSR, v období od 28.8.1982 do 14.8.1983 pečoval o dítě do 4 let věku na území SSSR. Součástí dávkového spisu je osobní list důchodového pojištění ze dne 17.10.2012, ve kterém uvedeno, že je vykazována doba pojištění v rozsahu 9523 dnů, tj. 26 roků a 33 dnů, a to v období od 17.11.1986 do 19.12.2012. Dále založeno rozhodnutí ze dne 1.11.2012, kterým byla žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 31 zákona o důchodovém pojištění zamítnuta z důvodu, že k 20.12.2012, od něhož žádá přiznání starobního důchodu, získal pouze 26 roků a 33 dnů pojištění, tudíž není splněna podmínka potřebné doby pojištění 29 let. Dále, že dobu péče o děti od 28.8.1982 do 14.8.1983 nelze hodnotit jako náhradní dobu pojištění, na základě ust. § 9 odst. e zák.č. 100/1998 Sb., neboť doba, po kterou žena pečovala o dítě ve věku do 3 let nebo o dlouhodobě těžce zdravotně postižené nezletilé dítě, které vyžadovalo mimořádnou péči, lze hodnotit pouze ženám nikoliv mužům. Mužům lze hodnotit dobu péče o dítě ve věku do 4 let věku dítěte, nejdříve od 1.1.1996 podle § 5 odst. 1 písm. r) zákona o důchodovém pojištění. Důchodové nároky občanů, kteří získali dobu pojištění v ČR a v bývalé SSSR a v Ruské federaci, byly upraveny Dohodou mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení ze dne 2.12.1959. Podle čl. 6 této Dohody důchody přiznávají a vyplácejí orgány sociálního zabezpečení té smluvní strany, na jejímž území občané, kteří mají nárok na důchod, trvale bydlí ke dni podání

žádosti o důchod; důchody se přiznávají za podmínek a ve výši stanovené právními předpisy této smluvní strany. Ve vztazích mezi ČR a Ruskou federací dohoda pozbyla platnosti 31.12.2008 a nová v platnost nevstoupila. Vzhledem k tomu, že věková podmínka nároku na starobní důchod byla splněna až k 20.12.2012, tj. až po skončení platnosti Dohody, nelze Dohodu aplikovat a přihlídnout k době zaměstnání získané v Ruské federaci. Pokud se týká doby studia na území Ruské federace, je možné zhodnotit pouze tu, která je potvrzena rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že byl vyslán českou vysokou školou nebo zaměstnavatelem ke studiu na území Ruské federace. Dále obsahem dávkového spisu je rozhodnutí žalované ze dne 2.9.2013, kterým žalovaná své rozhodnutí ze dne 1.11.2012 změnila tak, že I. podle ust. § 31 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném k 20.12.2012 a s přihlédnutím ke Smlouvě mezi Českou republikou a Ukrajinou, o sociálním zabezpečení, se účastníkovi řízení od 20.12.2012 přiznává starobní důchod ve výši 8.107,- Kč měsíčně. II. podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 324/2012 Sb. náleží účastníkovi řízení od ledna 2013 starobní důchod ve výši 8.220,- Kč měsíčně. V odůvodnění žalovaná mimo jiné uvedla, že účastník řízení podal u Krajského soudu v Ostravě žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 25.1.2013 vedenou pod sp. zn. 19Ad 7/2013. Dne 4.6.2013 bylo žalované doručeno podání ukrajinského nositele pojištění ze dne 30.5.2013, kterým potvrdil dobu pojištění účastníka řízení získanou na území Ukrajiny v období od 11.9.1968 do 4.5.1969, od 22.5.1969 do 5.6.1971, od 15.1.1980 do 18.4.1980, od 30.6.1980 do 10.4.1981, od 6.7.1981 do 10.10.1981, od 19.10.1981 do 15.4.1982 a od 15.8.1983 do 26.8.1986. Na základě těchto údajů tak účastník řízení získal celkovou dobu pojištění v rozsahu 33 let a 223 dnů, čímž k datu 20.12.2012 splnil podmínky nároku na starobní důchod podle ust. § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím ke smlouvě mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení. Dne 4.7.2013 žalovaná obdržela pokyn Krajského soudu v Ostravě pro vydání rozhodnutí podle § 62 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žalovaná v plném rozsahu vyhovuje žalobě, bylo vydáno toto nové rozhodnutí. Z přiloženého osobního listu důchodového pojištění k rozhodnutí ze dne 2.9.2013 zjištěno, že ukrajinským nositelem pojištění je žalobci vykázána doba zaměstnání do 18. roku věku 127 dnů a dále doba od 16.1.1969 do 26.8.1986 v počtu 2618 dnů.

[9] V souzené věci bylo nutno nejdříve posoudit, zda žalovaná rozhodnutím ze dne 2.9.2013 žalobce ve smyslu ust. § 62 s.ř.s. uspokojila. Žalobce zcela jasně soudu sdělil, že žalovaná jej tímto novým rozhodnutím neuspokojila a zcela jasně žalobce konkretizoval důvody svého nesouhlasu. S ohledem na uvedené, soud nepostupoval dle ustanovení § 62 odst. 4 s.ř.s.

[10] V souzené věci se stala klíčovou otázkou problematika 1) započtení péče o dítě před 1.1.1996 (konkrétně v období od 28.8.1982 do 14.8.1983 na území bývalé SSSR), 2) započtení studia v rozsahu pěti let na Lomonosově univerzitě v Moskvě od 1.9.1971 do 30.9.1976, a za 3) započtení doby zaměstnání v SSSR, t.č. na území Ruské federace před 1.5.1990.

[11] K bodu 1. ohledně péče o dítě před 1.1.1996. Podle českých předpisů se před 1.1.1996, tedy před účinností zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, péče

o dítě jako náhradní doba hodnotila pouze ženám. Až od 1.1.1996, účinností zákona o důchodovém pojištění, bylo lze tuto dobu hodnotit též mužům, avšak jen za podmínky, že muž podal v zákonem stanovené dvouleté lhůtě přihlášku k účasti na důchodovém pojištění a dále podal návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí, které stvrzovalo péči o dítě a její rozsah. Ústavní soud svým nálezem vydaným pod č. 405/2006 Sb. zrušil s účinností od 1.7.2007 podmínku, kterou zákon o důchodovém pojištění stanovil muži a která spočívala v tom, že se muž musí k účasti na důchodovém pojištění přihlásit ve dvouleté lhůtě od skončení péče. Zákonem č. 152/2007 Sb. tak došlo od 1.7.2007 k nové úpravě ve smyslu shodných podmínek jak pro ženy tak i pro muže. Od tohoto dne jak žena, tak i muž, prokazují péči o dítě do 4 let věku pro účely důchodového pojištění formou čestného prohlášení při podání žádosti o důchod. S ohledem na uvedené lze tedy zjednodušeně konstatovat, že muži péči o dítě bylo možno hodnotit až od 1.1.1996 za podmínky, že tuto péči doložil rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení a od 1.7.2007 již jen pouhou formou čestného prohlášení. Dobu péče muže o dítě před 1.1.1996 však není možno vůbec jako dobu náhradního pojištění hodnotit. Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že se nadále jedná o diskriminaci a v této souvislosti poukazuje na zásadu retroaktivity právních norem. Zákaz retroaktivity spočívá v tom, že podle současné právní normy zásadně není možné posoudit lidské chování, právní skutečnosti či právní vztahy, jež se uskutečnily dříve, než právní norma nabyla účinnosti (srov. nálezy Ústavního soudu III.ÚS 611/01 ze dne 13.6.2002).

[12] Druhým namítaným žalobním bodem je nezhodnocení doby studia na Lomonosově univerzitě v Moskvě. K oprávněnosti této námitky soud odkazuje na dnes již ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek 6Ads 23/2007 ze dne 30.1.2008, 4Ads 113/2013 ze dne 17.4.2014, 4Ads 145/2011 ze dne 22.3.2012. Nejvyšší správní soud zaujal stanovisko, že doba studia v cizině získaná před 1.1.1996 podle předpisů platných před tímto dnem se podle § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění považuje bez dalšího za náhradní dobu pojištění, a to po dobu prvních 6-ti let tohoto studia po dosažení věku 18-ti let. Jedinou podmínkou pro hodnocení této doby je české státní občanství žadatele o důchod. V tomto řízení je nezpochybnitelné, že žalobce přesídlil z území bývalého SSSR do tehdejšího Československa v r. 1986 a následně se stal státním občanem České republiky. Žádost o starobní důchod byla žalobcem podána dne 15.8.2012, tudíž žalobce měl ke dni podání žádosti o starobní důchod české státní občanství. Žalobce studium v cizině, tedy na Lomonosově univerzitě v Moskvě, započal po dosažení věku 18-ti let dne 1.9.1971 a toto studium bylo ukončeno dne 30.9.1976, což znamená, že nepřesáhlo dobu 6-ti let. Žalobci je proto nutno dobu studia v cizině hodnotit jako náhradní dobu pojištění ve smyslu § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění. V této souvislosti soud odkazuje na podrobné odůvodnění tohoto problému např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4Ads 145/2011 ze dne 22.3.2012, kde doslovně uvedeno: *Doba studia v cizině získaná před 1. 1. 1996 podle předpisů platných před tímto dnem se však podle § 13 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění považuje bez dalšího za náhradní dobu pojištění, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let. Jedinou podmínkou pro hodnocení této doby je pak podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 Ads 23/2007 - 101,*

české státní občanství žadatele o důchod. Krajský soud v dané věci nenachází žádný důvod se od vysloveného odchýlit.

[13] Třetím sporným bodem je započtení cca tří let zaměstnání v bývalém SSSR na území dnešní Ruské federace. I tato otázka byla již Nejvyšším správním soudem opakovaně judikována. Zásadní otázkou je aplikace Dohody mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení (dále jen Dohoda), jejíž platnost byla ukončena ke dni 31.12.2008 a nová smlouva mezi ČR a novým nástupnickým státem k datu podání žádosti a k datu vydání napadeného rozhodnutí (25.1.2013) nebyla ještě uzavřena (platnost dvoustranné smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení, podepsaná 8. prosince 2011, vstoupila v platnost dne 1. listopadu 2014). Ustálená judikatura vyústila v závěr, že při posuzování podmínek pro nárok na český starobní důchod nelze za užití Dohody započíst období zaměstnání (stejně tak i studia) na území bývalého Sovětského svazu do doby důchodového pojištění za situace, kdy žádost o tento důchod byla podána až po skončení platnosti Dohody ve vztahu mezi Českou republikou a příslušným nástupnickým státem po bývalém SSSR. V rozsudku ze dne 13.11.2008 čj. 6 Ads 101/2008 Nejvyšší správní soud vyslovil, že: *Dobu zaměstnání na území druhé smluvní strany totiž český orgán sociálního zabezpečení podle čl. 4 odst. 1 Dohody o sociálním zabezpečení započítává toliko při přiznání starobního důchodu, a proto v tomto směru musí vycházet z právního stavu, který tu je v době podání žádosti o tuto dávku důchodového pojištění. To znamená, že právě k tomuto okamžiku musí posoudit, zda dohoda platí ve vztahu k určitému státu, který vznikl po rozpadu Sovětského svazu, a to v závislosti na tom, součástí kterého z těchto států se stalo místo, kde byla doba zaměstnání za existence Sovětského svazu odpracována.* V souzené věci žalobce podal žádost o starobní důchod dne 15. 8. 2012, tedy až po ukončení platnosti Dohody ve vztazích mezi Českou republikou a Ruskou federací. Jestliže nelze zaměstnání konané v místech nacházejících se na území dnešní Ruské federace podle již neexistující Dohody započítat, pak připadá do úvahy jenom posouzení této doby podle českých vnitrostátních předpisů. Podle českých předpisů doby zaměstnání získané v cizině před 1. 5. 1990 bylo možné započíst do doby důchodového pojištění pouze v případě, že za ně bylo zapláceno pojistné (§ 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Vzhledem k tomu, že žalobce neprokázal, že za dobu zaměstnání na území dnešní Ruské federace zaplatil u českého nositele pojištění pojistné, nelze mu tuto dobu pro účely důchodového pojištění zhodnotit.

[14] Pokud se týká výkonu zaměstnání v bývalém SSSR na území Ukrajiny, pak s ohledem na Smlouvu mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení, publikovanou pod sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 29/2003 Sb., která nabyla účinnosti dne 1.4.2003, konkr. s odkazem na čl. 39 odst. 4 této Smlouvy, je nutno žalobci zhodnotit dobu pojištění, kterou ukrajinský nositel pojištění žalované předložil. Důvodnost této žalobní námítky také již byla uznána žalovanou, výsledkem čehož bylo vydání rozhodnutí ze dne 2.9.2013. Vzhledem k uvedenému soud nemá potřebu se podrobněji tímto žalobním bodem zabývat.

[15] Krajský soud s ohledem na výše uvedené zrušil rozhodnutí žalované pro nezákonnost. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná

znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobci je nutno pro nárok na starobní důchod započítat dobu zaměstnání, kterou vykonával na území Ukrajiny v období od 11.9.1968 do 4.5.1969, od 22.5.1969 do 5.6.1971, od 15.1.1980 do 18.4.1980, od 30.6.1980 do 10.4.1981, od 6.7.1981 do 10.10.1981, od 19.10.1981 do 15.4.1982 a od 15.8.1983 do 26.8.1986 a dále je nutno žalobci zhodnotit i dobu studia po dovršení 18 let věku v rozsahu nejvýše 6 let na Moskevské státní univerzitě M. V. Lomonosova v Moskvě.

[16] Žádnému z účastníků nepřiznal soud náhradu nákladů řízení, neboť úspěšný žalobce se náhrady nákladů vzdal a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v plat. znění).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 7. ledna 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně